EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 28.7.2025.
COM(2025) 450 final

2025/0248 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Asociācijas komitejā tās Tirdzniecības komitejas sastāvā, kura izveidota ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, attiecībā uz muitas nodokļu samazināšanu un atcelšanu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kura Eiropas Savienības vārdā jāieņem Asociācijas komitejai tās Tirdzniecības komitejas sastāvā saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses ("nolīgums")[1], saistībā ar paredzēto lēmuma pieņemšanu par muitas nodokļu samazināšanu un atcelšanu saskaņā ar nolīguma 29. panta 4. punktu.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Asociācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses

Nolīguma mērķi ir veicināt politisko dialogu un palielināt Ukrainas iesaisti ES politikas jomās un tās dalību ES programmās un aģentūrās. Tajā ir iekļauta arī padziļināta un visaptveroša brīvās tirdzniecības zona (*DCFTA*), lai izveidotu nosacījumus pastiprinātām ekonomiskajām un tirdzniecības attiecībām, kas ļautu Ukrainai pakāpeniski integrēties ES iekšējā tirgū. Nolīgums stājās spēkā 2017. gada 1. septembrī, un *DCFTA* tika provizoriski piemērota no 2016. gada 1. janvāra.

2.2. Asociācijas komiteja tās Tirdzniecības komitejas sastāvā

Saskaņā ar nolīguma 465. panta 4. punktu visi jautājumi, kas saistīti ar nolīguma IV sadaļu (par tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem), tiek risināti Asociācijas komitejā tās Tirdzniecības komitejas sastāvā. Saskaņā ar nolīguma 29. panta 4. punktu minētā komiteja var pieņemt lēmumu "par muitas nodokļa atcelšanu vai atcelšanas paātrināšanu precei[, kurš] aizstāj nodokļu likmi vai klasifikācijas kategoriju, kas attiecīgajai precei noteikta saskaņā ar [Eiropas Savienības vai Ukrainas] sarakstiem", pēc Pušu apspriešanās par iespēju "paātrināt muitas nodokļu atcelšanu un paplašināt tās piemērošanas jomu tirdzniecībā starp Pusēm". Asociācijas komiteja tās Tirdzniecības komitejas sastāvā lēmumus pieņem, Pusēm vienojoties.

2.3. Asociācijas komitejas tās Tirdzniecības komitejas sastāvā paredzētais akts

Asociācijas komitejai tās Tirdzniecības komitejas sastāvā ir jāpieņem lēmums par muitas nodokļu samazināšanu un atcelšanu saskaņā ar nolīguma 29. panta 4. punktu ("paredzētais akts").

Paredzētā akta mērķis ir paātrināt muitas nodokļu atcelšanu un paplašināt tās tvērumu tirdzniecībā starp ES un Ukrainu.

Paredzētais akts būs saistošs tā Pusēm saskaņā ar nolīguma 465. panta 3. punktu, kurā paredzēts: "Šie lēmumi ir Pusēm saistoši, un tās veic atbilstošus pasākumus to izpildei."

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Nostājas, kas Eiropas Savienības vārdā ir jāieņem Asociācijas komitejā tās Tirdzniecības komitejas sastāvā, pamatā ir Asociācijas komitejas tās Tirdzniecības komitejas sastāvā lēmuma projekts, kas pievienots šim tiesību akta priekšlikumam. Tas ir Pušu apspriešanās

[1] OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.

rezultāts saskaņā ar nolīguma 29. panta 4. punktu. Apspriešanās tika sākta 2021. gadā pēc Ukrainas pieprasījuma. Vēlāk tā tika apturēta pēc Krievijas nelikumīgā un neprovocētā pilna mēroga iebrukuma Ukrainā un pēc tam, kad Eiropas Savienība 2022. gada 4. jūnijā[2], izmantojot autonomos tirdzniecības pasākumus, pieņēma vienpusējus tirdzniecības liberalizācijas pasākumus, kas tika pagarināti 2023.[3] un 2024. gadā[4]. Puses atsāka apspriešanos 2025. gada jūnijā.

Apspriešanās rezultātā tika panākta vienošanās ar šādiem parametriem.

– **Tirdzniecības plūsmu pastiprināšana.** Pārskatītajā nolīgumā ir panākts līdzsvars starp atbalstu Ukrainas tirdzniecībai ar ES un dažu ES lauksaimniecības nozaru un ieinteresēto personu sensitivitāti. Sarunu rezultātā panāktā piekļuve tirgum atšķiras atkarībā no ražojuma. Sensitīvākajiem ražojumiem, piemēram, cukuram, mājputniem, olām, kviešiem, kukurūzai un medum, ir neliels pieaugums salīdzinājumā ar *DCFTA* attiecībā uz tirdzniecību saskaņā ar autonomajiem tirdzniecības pasākumiem. Attiecībā uz citiem ražojumiem ir veikti uzlabojumi, lai sniegtu labumu abām pusēm, pamatojoties uz mūsu savstarpēji papildinošajiem tirgiem. Visbeidzot, attiecībā uz dažiem nesensitīviem ražojumiem ir panākta vienošanās par pilnīgu liberalizāciju.

– **Saskaņošana ar ES lauksaimniecības pārtikas ražošanas standartiem.** Jauna piekļuve tirgum ir atkarīga no Ukrainas apņemšanās šā lēmuma pielikumā norādītajos termiņos pakāpeniski pieskaņoties konkrētiem ES lauksaimniecības pārtikas ražošanas standartiem, piemēram, attiecībā uz dzīvnieku labturību, pesticīdu un veterināro zāļu izmantošanu. Tiek sagaidīts, ka Ukraina katru gadu ziņos par progresu šajā jomā. Šī pieeja ir saskanīga ar Ukrainas pievienošanās procesa perspektīvu un ES tiesību aktu kopuma pieņemšanu.

– **Stingra drošības klauzula.** Katrai Pusei būs iespēja aktivizēt aizsardzības mehānismu, kas ļauj pieņemt atbilstīgus pasākumus situācijās, kad imports no otras Puses var radīt vai draud radīt ekonomiskas, sociālas vai vidiskas problēmas tās teritorijā. ES gadījumā iespējamo traucējumu var novērtēt vienas vai vairāku dalībvalstu līmenī.

Eiropas Savienība ir stingri nosodījusi Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un, lai šajā ārkārtas situācijā atbalstītu Ukrainu, ir veikusi bezprecedenta pasākumus. Šis atbalsts ietver gan finansiālu palīdzību, gan makrofinansiālu palīdzību ārkārtas pasākumiem un rekonstrukcijai, gan militārā ekipējuma piegādi un plašu sankciju pieņemšanu pret Krieviju un

---

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/870 (2022. gada 30. maijs) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 152, 3.6.2022., 103. lpp.).

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1077 (2023. gada 31. maijs) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kuri papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 144, 5.6.2023., 1. lpp.).

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1392 (2024. gada 14. maijs) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kuri papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L, 2024/1392, 29.5.2024.).

Baltkrieviju, gan sadarbības pastiprināšanu saskaņā ar nolīgumu, kā izklāstīts prioritārās rīcības plānā[5]. 2022. gada jūnijā Ukrainai tika piešķirts ES kandidātvalsts statuss, un 2023. gada decembrī tika sāktas pievienošanās sarunas. Tāpēc paredzētais akts atbilst Līguma par Eiropas Savienību 21. panta 3. punktā noteiktajam Savienības pienākumam nodrošināt konsekvenci savas ārējās darbības dažādās jomās, kā arī Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 1. punktam, kurā noteikts, ka kopējo tirdzniecības politiku īsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus.

Lai informētu sabiedrību un apkopotu ieinteresēto personu viedokļus, Eiropas Komisija laikposmā no 2024. gada 3. septembra līdz 2024. gada 1. oktobrim publiskoja uzaicinājumu iesniegt atsauksmes[6]. Komisija saņēma 111 atbildes, no kurām 49 bija no atsevišķām personām un 62 – no apvienībām un uzņēmumiem. Lielākā daļa ieinteresēto personu no ES lauksaimniecības pārtikas nozares pauda aicinājumu nedaudz vai mēreni palielināt piekļuvi tirgum importam no Ukrainas, uzsverot traucējumus, ar kuriem tās saskārušās, kad importu varēja brīvi īstenot autonomo tirdzniecības pasākumu ietvaros, savukārt daži aicināja abas puses nodrošināt ļoti vērienīgu piekļuvi tirgum, uzsverot ES eksporta potenciālu un nepieciešamību iegūt izejmateriālus no Ukrainas. Ieinteresētās personas no Ukrainas lauksaimniecības pārtikas nozares aicināja nodrošināt augsta līmeņa piekļuvi tirgum, uzsverot lauksaimniecības pārtikas nozares nozīmi Ukrainas ekonomikā un eksporta ienākumos. Daudzas ieinteresētās personas aicināja noteikt, ka Ukraina pakāpeniski pieskaņotos ES ražošanas standartiem, kā arī nodrošināt spēcīgus aizsardzības pasākumus. Lielākā daļa respondentu iebilda pret jebkādu turpmāku tirdzniecības liberalizāciju ar Ukrainu, pirms tā lielākā mērā pieskaņojas ES standartiem, un daži aicināja palielināt nodokļus vai pilnībā pārtraukt tirdzniecību. Daži aicināja pastiprināt tirdzniecības liberalizāciju, uzsverot Ukrainas virzību uz Eiropu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

LESD 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu".

Jēdziens "lēmumi ar juridiskām sekām" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu"[7].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Asociācijas komiteja tās Tirdzniecības komitejas sastāvā ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses.

---

5 https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/10d63ead-6bd4-4173-9986-d74c664e45e5/details?download=true

6 ES un Ukrainas tirdzniecība: turpmāka savstarpēja tarifu liberalizācija saskaņā ar ES un Ukrainas asociācijas nolīguma 29. pantu

7 Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

Akts, kuru Asociācijas komiteja tās Tirdzniecības komitejas sastāvā tiek aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām. Paredzētais akts būs saistošs saskaņā ar starptautiskajām tiesībām atbilstīgi nolīguma 465. panta 3. punktam.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tādēļ ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir tikai pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam jeb dominējošajam mērķim vai komponentam.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku. Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. panta 4. punkta pirmā daļa.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 4. punkta pirmajai daļai saistībā ar 218. panta 9. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Tā kā ar Asociācijas komitejas tās Tirdzniecības komitejas sastāvā aktu tiks grozīts nolīgums, ir lietderīgi pēc pieņemšanas to publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2025/0248 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Asociācijas komitejā tās Tirdzniecības komitejas sastāvā, kura izveidota ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, attiecībā uz muitas nodokļu samazināšanu un atcelšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses ("nolīgums"), Savienība noslēdza ar Padomes Lēmumu (ES) 2017/1247[8], un tas stājās spēkā 2017. gada 1. septembrī.

(2) Saskaņā ar nolīguma 29. panta 4. punktu un 465. panta 3. punktu Asociācijas komiteja tās Tirdzniecības komitejas sastāvā var pieņemt lēmumu par muitas nodokļa atcelšanu vai atcelšanas paātrināšanu precei, kurš aizstās nodokļa likmi vai klasifikācijas kategoriju, kas attiecīgajai precei noteikta saskaņā ar Eiropas Savienības vai Ukrainas sarakstiem.

(3) Pēc Ukrainas pieprasījuma 2021. gadā tika sākta apspriešanās saskaņā ar nolīguma 29. panta 4. punktu. Apspriešanās tika apturēta pēc Krievijas nelikumīgā un neprovocētā pilna mēroga iebrukuma Ukrainā un pēc tam, kad Eiropas Savienība 2022. gada 4. jūnijā[9], izmantojot autonomos tirdzniecības pasākumus, pieņēma vienpusējus tirdzniecības liberalizācijas pasākumus, kas tika pagarināti 2023.[10] un 2024. gadā[11]. Puses atsāka apspriešanos 2025. gadā. Šīs apspriešanās rezultātā tika

---

8 OV L 181, 12.7.2017., 1. lpp.

9 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/870 (2022. gada 30. maijs) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 152, 3.6.2022., 103. lpp.).

10 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1077 (2023. gada 31. maijs) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kuri papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 144, 5.6.2023., 1. lpp.).

11 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1392 (2024. gada 14. maijs) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kuri papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un

panākta provizoriska vienošanās, kuru pieņemtu Asociācijas komiteja tās Tirdzniecības komitejas sastāvā un kura paplašinātu muitas nodokļu atcelšanas tvērumu un atbalstītu Ukrainas pieskaņošanos ES tiesību aktu kopumam, kas ir svarīga daļa Ukrainas pievienošanās sarunās ar ES.

(4) 2025. gada laikā Asociācijas komitejai tās Tirdzniecības komitejas sastāvā ir jāpieņem lēmums par muitas nodokļu samazināšanu un atcelšanu saskaņā ar nolīguma 29. panta 4. punktu.

(5) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā ir jāieņem Asociācijas komitejā tās Tirdzniecības komitejas sastāvā, jo minētās komitejas lēmums būs saistošs Savienībai,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kas Savienības vārdā ir saskaņā ar nolīgumu jāieņem Asociācijas komitejā tās Tirdzniecības komitejas sastāvā, pamatā ir Asociācijas komitejas tās Tirdzniecības komitejas sastāvā lēmuma projekts, kas pievienots šim lēmumam.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L, 2024/1392, 29.5.2024.).

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS "IEŅĒMUMI" – PRIEKŠLIKUMIEM, KURIEM IR IETEKME UZ BUDŽETA IEŅĒMUMU DAĻU

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Priekšlikums Padomes Lēmumam par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Asociācijas komitejā tās Tirdzniecības komitejas sastāvā, kura izveidota ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, attiecībā uz muitas nodokļu samazināšanu un atcelšanu

2. BUDŽETA POZĪCIJAS

Ieņēmumu pozīcija (nodaļa/pants/postenis): 12. nodaļa, 120. pants

Budžetā paredzētā summa 2026. gadam: 21 368 300 000 EUR

3. FINANSIĀLĀ IETEKME

☐ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes

X Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes uz izdevumiem, taču tam ir finansiāla ietekme uz ieņēmumiem

☐ Priekšlikumam ir finansiāla ietekme uz piešķirtajiem ieņēmumiem

Ietekme ir norādīta tālāk.

(miljonos EUR, viena zīme aiz komata)

Ieņēmumu pozīcija	Ietekme uz ieņēmumiem[12] [13]	2025. gada 1. oktobris – 2025. gada 31. decembris	2026. g.	2027. g.
12. nodaļa, 120. pants	*Ietekme uz pašu resursiem*	8,3	14,3	14,3

4. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

Lai novērstu krāpšanu, ar ierosināto lēmumu noteiktos muitas nodokļu samazinājumus piemēro ar nosacījumu, ka Ukraina ievēro visus attiecīgos Asociācijas nolīgumā paredzēto ieguvumu saņemšanas nosacījumus, to skaitā attiecīgo ražojumu izcelsmes noteikumus un ar tiem saistītās procedūras, kā arī ar nosacījumu, ka Ukraina iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību, kā paredzēts nolīgumā.

[12] Summām par gadiem jāatspoguļo aplēses, kuru pamatā ir 5. iedaļā paredzētā formula vai metode. Par pirmo gadu gada summu parasti maksā bez samazinājuma vai proporcionalitātes piemērošanas.

[13] Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.

5. CITAS PIEZĪMES

Paredzamo ietekmi uz ieņēmumiem veido lielākās labvēlības režīma muitas nodokļu summa, kas tiktu iekasēta par apjomu, uz kuru attiecas papildu koncesija saskaņā ar pārskatīto nolīgumu.